

PSYCHOLOGICAL VIEWS OF FRIEDRICH NIETZSCHE: A CRITICAL EXPLORATION

Umarova Muqaddasxon,
Docent of the Kokan State Pedagogical Institute, Candidate of Psychology.

Abstract: Friedrich Nietzsche, a 19th-century German philosopher, is renowned for his profound and controversial philosophical ideas that have had a significant influence on various fields, including psychology. This article delves into Nietzsche's psychological views, emphasizing his perspectives on human nature, the will to power, and the concept of the Übermensch (Overman). We critically examine Nietzsche's contributions to psychology and consider their relevance in contemporary psychological discourse.

Key words; Friedrich Nietzsche, Will to Power, Übermensch (Overman), Slave morality, Herd mentality, Moral values, Individualism, Authenticity, Nihilism, Existentialism

FRIDRIX NITSSHENING PSIXOLOGIK QARASHLARI: TANQIDIY TADQIQOT

Umarova Muqaddasxon,
Qo'qon davlat pedagogika instituti dotsenti, psixologiya fanlari nomzodi.

Annotatsiya: 19-asr nemis faylasufi Fridrix Nitsshe turli sohalarga, jumladan, psixologiyaga sezilarli ta'sir ko'rsatgan chuqur va munozarali falsafiy g'oyalari bilan mashhur. Ushbu maqola Nitsshening psixologik qarashlarini o'rganib chiqadi, uning inson tabiati, hokimiyat irodasi va Übermensch (Overman) kontsepsiyasiga bo'lgan qarashlarini ta'kidlaydi. Biz Nitsshening psixologiyaga qo'shgan hissalarini tanqidiy ko'rib chiqamiz va ularning zamonaviy psixologik nutqdagi ahamiyatini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar; Fridrix Nitsshe, Hokimiyat irodasi, Übermensch (Overman), Qul axloqi, Poda mentaliteti, Axloqiy qadriyatlar, Individualizm, Haqiqiylik, Nigilizm, Ekzistensializm

ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ВЗГЛЯДЫ ФРИДРИХА НИЦШЕ: КРИТИЧЕСКОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ

Умарова Мукаддасхон,
доцент Коканского государственного педагогического института, кандидат психологических наук.

Аннотация: Фридрих Ницше, немецкий философ XIX века, известен своими глубокими и противоречивыми философскими идеями, оказавшими значительное влияние на различные области, в том числе на психологию. Эта статья углубляется в психологические взгляды Ницше, подчеркивая его взгляды на человеческую природу, волю к власти и концепцию сверхчеловека. Мы критически рассматриваем вклад Ницше в психологию и рассматриваем их актуальность в современном психологическом дискурсе.

Ключевые слова; Фридрих Ницше, Воля к власти, Сверхчеловек, Рабская мораль, Стадное мышление, Моральные ценности, Индивидуализм, Аутентичность, Нигилизм, Экзистенциализм

19-asrning taniqli nemis faylasufi Fridrix Nitsshe falsafaga qo'shgan chuqur va ko'pincha munozarali hissasi bilan mashhur bo'lib, u ko'plab akademik fanlarga, jumladan psixologiyaga sezilarli ta'sir ko'rsatdi. Nitsshening inson ruhiyatiga oid falsafiy mulohazalari ham murakkab, ham an'anaviy tushunchalarni qiyinlashtiradi va inson holatini o'rganish uchun yangi yo'llarni ochadi. Ushbu maqolada Nitsshening psixologik qarashlari o'rganiladi, hokimiyat irodasi, abadiy takrorlanish va uning axloqni tanqid qilish kabi asosiy tushunchalarni yoritadi. Nitsshe g'oyalari tanqidiy o'rganib, biz ularning zamonaviy psixologiya kontekstidagi ahamiyati va oqibatlarini aniqlashni, uning ishining inson tushunchasi sohasidagi doimiy ta'sirini yoritishni maqsad qilganmiz.

Inson psixikasining tabiati:

Fridrix Nitsshening inson psixikasini o'rganishi an'anaviy psixologik asoslardan tubdan uzoqlashadi. Nitsshe G'arb tafakkurining ko'p qismini qamrab olgan yaxshilik va yomonlik haqidagi dualistik tushunchalarni rad etdi va buning o'rniga yanada murakkab va bahsli istiqbolni taklif qildi. Uning psixologik qarashlarida markaziy o'rinni "hokimiyat irodasi" tushunchasi tashkil etadi. Nitsshening ta'kidlashicha, inson ruhiyati shunchaki qarama-qarshi bo'lgan axloqiy kuchlar o'rtasidagi kurash maydoni emas, balki asosan hokimiyat va hukmronlikka tinimsiz intilish bilan boshqariladi.

Nitsshening an'anaviy axloqdan chetga chiqishi uning yahudiy-xristian axloqini tanqid qilishida yaqqol ko'rinadi, u bu axloqni shaxsning tabiiy instinktlari va istaklarini jilovlash va bostirishga intilayotgan quldorlik axloqining ko'rinishi sifatida qaragan. Uning ta'kidlashicha, an'anaviy axloqiy tizimlar inson irodasini hokimiyatga bo'ysundirib, ijodkorlik va o'zini haqiqiy ifoda etishni bo'g'ib qo'ygan.

Bundan tashqari, Nitsshe odamlar tabiatan hayotning jismoniy, intellektual va ijtimoiy tomonlarini qamrab oluvchi hokimiyatga intilish bilan boshqariladi, deb ta'kidladi. Hokimiyat irodasi hukmronlikning ochiq namoyon bo'lishi bilan chegaralanib qolmaydi, balki bilimga, ta'sirga va o'z salohiyatini ro'yobga chiqarishga intilish

bilan chegaralanadi. Bu nuqtai nazardan, hatto zohiriy fidoyilik harakatlari ham insonning jamiyatdagi mavqeini yoki obro'sini oshirishga xizmat qilganda hokimiyat irodasining ifodasi sifatida tushunilishi mumkin.

Nitsshening nuqtai nazari inson xatti-harakatlarining asosiy motivatorlari sifatida instinktlar, zavq izlash yoki ongsiz harakatlarni ta'kidlaydigan an'anaviy psixologik nazariyalarga qarshi chiqadi. Buning o'rniga, u bizning fikrlarimiz, harakatlarimiz va istaklarimizning harakatlantiruvchi kuchi sifatida hokimiyat irodasini e'lon qiladi. Inson motivatsiyasining bunday qayta baholanishi axloq, hulq va shaxsning jamiyat bilan munosabatlari tabiati haqida chuqur savollar tug'diradi.

Nitsshening psixologik g'oyalari shubha va qarama-qarshiliklarga uchragan bo'lsa-da, ular inson motivatsiyasi va inson ruhiyatining murakkabliklari haqidagi nutqda o'chmas iz qoldirdi. Zamonaviy psixologiyada Nitsshening hokimiyatga bo'lgan irodasiga urg'u berishi ekzistensialistik va gumanistik yondashuvlar bilan rezonans topdi, ular shaxsning ma'no, haqiqiylik va o'zini-o'zi amalga oshirishga intilishini ta'kidlaydi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Fridrix Nitsshening hokimiyatga bo'lgan irodasiga asoslangan inson psixikasi haqidagi tushunchasi an'anaviy axloq tushunchalariga qarshi chiqadi va inson xatti-harakati asosidagi motivatsiyalar haqida provokatsion nuqtai nazarni taklif qiladi. An'anaviy psixologiyadan tubdan voz kechish tanqidiy nutqni ilhomlantirishda davom etmoqda va zamonaviy psixologlarni inson motivatsiyasi manbalarini va inson tajribasining nozik tomonlarini qayta ko'rib chiqishga undaydi.

Kuchga bo'lgan irodasi:

Fridrix Nitsshening psixologik asoslari markazida "hokimiyat irodasi" tushunchasi turadi. Nitsshening kuchga bo'lgan irodasini o'rganishi inson xatti-harakatlarini boshqaradigan motivlarni chuqur o'rganadi, asosiy motivatorlar sifatida instinkt va zavq haqidagi odatiy tushunchalarga qarshi chiqadi. Bu kontseptsiya Nitsshe falsafasining asosi bo'lib xizmat qiladi va inson psixologiyasini tushunishimizga chuqur ta'sir ko'rsatadi[1].

Hokimiyat irodasi, Nitsshe tomonidan tasavvur qilinganidek, inson ruhiyatida asosiy, keng tarqalgan va to'xtovsiz kuchdir. U istaklar, ambitsiyalar va moyilliklarning keng spektrini o'z ichiga oladi, ular shunchaki jismoniy ustunlik yoki boshqalar ustidan hokimiyatdan tashqarida. An'anaviy psixologik nazariyalarda ko'pincha biologik instinktlar yoki zavq izlash ta'kidlangan bo'lsa-da, Nitsshening nuqtai nazari hokimiyat irodasini insonning barcha harakatlari, fikrlari va intilishlari orqasida yotgan, dinamik kuch sifatida ta'kidlaydi.

Nitsshening hokimiyat irodasini o'rganishi yaxshilik va yovuzlik o'rtasidagi dixotomiyani shubha ostiga qo'yadi va bu axloqiy farqlar odamlarning hokimiyatga bo'lgan tug'ma istaklarini bostirish yoki manipulyatsiya qilish uchun ishlatilgan ijtimoiy tuzilmalar ekanligini ko'rsatadi. Uning ta'kidlashicha, an'anaviy axloqiy tizimlar, xususan, yahudiy-xristian axloqiga asoslangan tizimlar tarixan hokimiyat irodasini ifodalashga to'stinlik qilib, repressiv va bo'g'uvchi jamiyatga olib kelgan[2].

Bundan tashqari, Nitsshening hokimiyat irodasi tushunchasi inson motivatsiyasining murakkabligini ta'kidlaydi. Bu shuni ko'rsatadiki, hatto fidokorona yoki altruistik ko'rinadigan harakatlar ham shaxsning ijtimoiy mavqeini, obro'sini yoki o'zini o'zi qadrlash tuyg'usini oshirishga xizmat qilganda, hokimiyat irodasining namoyon bo'lishi sifatida talqin qilinishi mumkin. Bu nuqtai nazar inson xulq-atvorini qayta baholashni rag'batlantiradi va nima to'g'ri yoki noto'g'ri ekanligini ta'kidlaydigan axloqiy va axloqiy asoslarning haqiqiylikni shubha ostiga qo'yadi.

Zamonaviy psixologiyada Nitsshening hokimiyat irodasi tushunchasi ekzistensializm va gumanistik psixologiya bilan rezonans topadi. Jan-Pol Sartr va Albert Kamyu kabi ekzistensialist mutafakkirlar Nitsshening shaxsiy vakolatga va o'z xohish-istaklarining haqiqiy intilishiga urg'u berib, individual erkinlik, tanlov va mas'uliyat mavzularini o'rganadilar.

Bundan tashqari, hokimiyat irodasi kontseptsiyasi motivatsiya va o'z taqdirini o'zi belgilashning zamonaviy nazariyalarining asoschisi sifatida qaralishi mumkin. U inson farovonligining muhim tarkibiy qismlari sifatida ichki motivatsiya va shaxsiy maqsadlar va qadriyatlarga intilish muhimligini ta'kidlaydi.

Xulosa qilib aytganda, Fridrix Nitsshening hokimiyatga bo'lgan irodasi kontseptsiyasi inson xatti-harakatlariga turtki bo'lgan motivlar haqida chuqur va provokatsion nuqtai nazarni taklif qiladi. An'anaviy axloq tushunchalariga qarshi chiqish va inson istaklarining murakkabligini ta'kidlab, Nitsshe g'oyalari psixologiya va unga aloqador sohalarida tanqidiy nutqni rag'batlantirishda davom etmoqda, olimlarni inson motivatsiyasining nozik tomonlarini o'rganishga va individual haqiqiylikka intilishga undaydi.

Übermensch (Overman):

Fridrix Nitsshening eng ikonik va doimiy tushunchalaridan biri ko'pincha «Overmen» yoki «Supermen» deb tarjima qilingan «Übermensch» tushunchasidir. Ushbu kontseptsiya insonning o'ziga xosligi va axloqiga oid an'anaviy tushunchalardan chuqur chetlanishni ifodalaydi, individuallik, o'z-o'zidan o'tish va inson salohiyatiga noyob nuqtai nazarni taklif qiladi.

Übermensch, Nitsshe tasavvur qilganidek, g'ayrioddiy jismoniy qobiliyat yoki kuchga ega bo'lgan tom ma'noda, g'ayritabiyy shaxs emas. Buning o'rniga, bu falsafiy va psixologik arxetip bo'lib, jamiyat me'yorlari, axloqiy cheklavlar va an'anaviy qadriyatlardan oshib o'tib, o'z qadriyatlari va hayot mazmunini yaratish uchun shaxsni ifodalaydi. Übermensch chuqur o'z-o'zini kuchaytirish va haqiqiylik hissi bilan ajralib turadi[3].

Nitsshening *Übermensch* kontseptsiyasi u «qul axloqi» deb atagan narsa va uning fikricha, asrlar davomida G'arb madaniyatida hukmronlik qilgan podaning mentalitetini tanqid qilganiga javoban paydo bo'ladi. Uning ta'kidlashicha, an'anaviy axloqiy tizimlar, xususan, diniy va ijtimoiy an'analardan kelib chiqqan holda, kamtarlik, itoatkorlik va o'z-o'zini rad etishni birinchi o'ringa qo'yadigan qadriyatlar to'plamini o'rnatish orqali inson salohiyati va ijodkorligini bo'g'ib qo'ygan. Bundan farqli o'laroq, *Übermensch* bu qadriyatlarni rad etadi va o'zlarining kuch va individuallik irodasini tasdiqlashga intiladi.

Shunday qilib, *Übermensch* muvofiqlik va podaning mentalitetidan tubdan voz kechishni anglatadi. Bu shaxsiy ozodlik va o'zini o'zi anglash ramzi bo'lib, bu erda shaxs o'z qadriyatlari va hayotdagi maqsadini belgilaydi. Nitsshe *Übermensch*ni shaxsning o'zini o'zi kashf qilish va o'z-o'zini yaratish sari sayohatining ideal natijasi sifatida ko'rdi.

Übermensch kontseptsiyasi ko'pchilik uchun ta'sirli va ilhomlantiruvchi bo'lsa-da, u tanqid va noto'g'ri talqinlarga ham duch keldi. Tanqidchilar Nitsshening g'oyalari axloqsiz xatti-harakatlarni oqlash yoki axloqiy va axloqiy tamoyillarni umuman mensimaslik uchun noto'g'ri ishlatilishi mumkinligini ta'kidladilar. Bundan tashqari, ba'zilar *Übermensch* idealiga erishishning maqsadga muvofiqligini shubha ostiga qo'yishdi va uni erishib bo'lmaydigan va potentsial xavfli intilish sifatida ko'rishdi.

Zamonaviy psixologiya va falsafada Nitsshening *Übermensch* kontseptsiyasi ekzistensializm va individuallik, erkinlik va haqiqiylikni o'rganish bilan rezonanslashadi. Jan-Pol Sartr va Fridrixning singlisi Elizabet Forster-Nitshe kabi ekzistensialist mutafakkirlar Nitsshening *Übermensch* haqidagi g'oyalarini yanada rivojlantirdilar va ommalashtirdilar, ularning zamonaviy tafakkurda doimiy ta'siriga hissa qo'shdilar.

Xulosa qilib aytganda, Fridrix Nitsshening *Übermensch* kontseptsiyasi o'ziga xoslik, axloq va muvofiqlik haqidagi an'anaviy tushunchalarga qarshi chiqadi. Bu individual o'z-o'zini mustahkamlash va haqiqiylikning intilish idealini ifodalaydi, odamlarni ijtimoiy cheklovlardan xalos bo'lishga va o'z qadriyatlari va hayot mazmunini yaratishga undaydi. *Übermensch* kontseptsiyasi munozaralar va munozaralarni keltirib chiqargan bo'lsa-da, u shaxsiy o'sish, o'zini o'zi anglash va haqiqiy va o'z taqdirini hal qilishga intilish bo'yicha munozaralarni ilhomlantirishda davom etmoqda.

Tanqidlar va zamonaviy dolzarblik:

Fridrix Nitsshening psixologik qarashlari, jumladan uning hokimiyat irodasi va *Übermensch* haqidagi tushunchalari ham muxlislar, ham tanqidchilarga ega. Uning g'oyalari turli sohalarga, jumladan, psixologiyaga sezilarli ta'sir ko'rsatgan bo'lsa-da, ular bahs-munozaralar va tortishuvlarga ham sabab bo'ldi. Ushbu bo'limda biz Nitsshening psixologik qarashlarining ba'zi tanqidlarini ko'rib chiqamiz va ularning hozirgi kundagi dolzarbligini ko'rib chiqamiz.

Tanqid 1: Empirik dalillarning yetishmasligi

Nitsshening psixologik qarashlarining asosiy tanqidlaridan biri uning g'oyalarini tasdiqlovchi empirik dalillarning yo'qligidir. Nitsshening hokimiyat irodasi va *Übermensch* kabi tushunchalari mavhum va falsafiy xususiyatga ega bo'lib, ularni empirik tarzda sinab ko'rish qiyin. Tanqidchilarning ta'kidlashicha, empirik tasdiqsiz Nitsshening psixologik nazariyalari spekulativ va ilmiy bo'lmagan bo'lib qoladi.

Zamonaviy dolzarblik: Nitsshe g'oyalari empirik asosga ega bo'lmasa-da, ular inson tabiati haqidagi falsafiy munozaralar va mulohazalarni ilhomlantirishda davom etmoqda. Zamonaviy psixologiya, hatto empirik tasdiqlash qiyin bo'lsa ham, inson psixikasi haqidagi tushunchamizni shakllantirishda falsafiy tadqiqotning ahamiyatini tan oladi.

Tanqid 2: Noto'g'ri talqin qilish ehtimoli

Nitsshening asarlari o'zining murakkabligi va noaniqligi bilan mashhur, bu esa noto'g'ri talqin qilinishi mumkin. Ba'zi tanqidchilarning ta'kidlashicha, Nitsshening kontseptsiyalari, xususan, hokimiyatga bo'lgan irodasi, har qanday holatda ham Makiavelning hokimiyatga intilishi tarafdori sifatida noto'g'ri talqin qilinishi mumkin, bu esa axloqsiz xatti-harakatlarni oqlaydi.

Zamonaviy dolzarblik: Nitsshening noto'g'ri talqin qilish salohiyati diqqat bilan o'rganish va tanqidiy tahlilning muhimligini ta'kidlaydi. Zamonaviy psixologiya va falsafa shaxsiy vakolat, haqiqiylik va hokimiyatning mas'uliyatli amalga oshirilishini ta'kidlaydigan nozik talqinlarni rag'batlantiradi.

Tanqid 3: axloqsizlik va nigilizm

Nitsshening an'anaviy axloqni rad etishi va yahudiy-xristian axloqini tanqid qilishi axloqsizlik va nigilizmda ayblanishiga sabab bo'ldi. Tanqidchilarning ta'kidlashicha, Nitsshe g'oyalari axloqiy bo'shliqni targ'ib qilishi mumkin, bunda odamlar axloqiy yo'l-yo'riqsiz qoladilar[5].

Zamonaviy dolzarblik: Nitsshening an'anaviy axloqqa qarshi chiqishi axloq asoslari va qadriyatlarining inson hayotidagi o'rni haqida zamonaviy munozaralarga sabab bo'ldi. U olimlarni muqobil axloqiy asoslarni o'rganishga va diniy yoki ijtimoiy konventsionallardan tashqari axloqiy ma'no manbalarini ko'rib chiqishga undaydi[7].

Tanqid 4: Elitizm va individualizm

Übermensch kontseptsiyasi elitizm va radikal individualizmni targ'ib qilish salohiyati uchun tanqid qilindi.

Ba'zilar Nitsche ideali jamoaviy qadriyatlar va mas'uliyatni mensimaslikka olib kelishi mumkinligini ta'kidlaydi.

Zamonaviy dolzarblik: Zamonaviy psixologiya individuallik va ijtimoiy hamjihatlik o'rtasidagi muvozanat muhimligini tan oladi. Nitsshening individual imkoniyatlarni kuchaytirishga urg'u berishi qimmatli bo'lsa-da, u haddan tashqari individualizmning axloqiy va ijtimoiy oqibatlarini haqida munozaralarga sabab bo'ladi[6].

Xulosa qilib aytganda, Fridrix Nitsshening psixologik qarashlari hozirgi zamon tafakkurida, xususan, ekzistensial psixologiya va gumanistik psixologiya sohalarida o'chmas iz qoldirdi. Ular o'z tanqidlaridan xoli bo'lmasa-da, Nitsche g'oyalari psixologiya va falsafada tanqidiy nutqni rag'batlantirishda davom etmoqda. Ular bizni insonning motivatsiyasi, axloqi va o'ziga xosligi haqidagi an'anaviy tushunchalarni qayta ko'rib chiqishga chaqirib, bizni inson ruhiyatining murakkabliklarini o'rganishga va haqiqiy, o'z taqdirini hal qilishga intilishimizga undaydi. Shunday qilib, Nitsshening psixologik qarashlari hozirgi zamon intellektual landshaftida dolzarb va o'ylantiruvchi bo'lib qoladi.

Xulosa:

Fridrix Nitsshening hokimiyat irodasi va Übermensch kabi tushunchalar bilan tavsiflangan psixologik qarashlari zamonaviy psixologiya va falsafada fikrni qo'zg'atishda va intellektual nutqni ilhomlantirishda davom etmoqda. Nitsche g'oyalari tanqidga uchragan bo'lsa-da, ular inson tabiati, motivatsiyasi va individualligi haqida o'ziga xos nuqtai nazarni taklif qiladi. Ushbu xulosada biz Nitsche psixologik tushunchalarining doimiy ta'siri va dolzarbligini umumlashtiramiz.

Nitsshening an'anaviy psixologik tuzilmalardan voz kechishi, ko'pincha instinktlar yoki zavqlanishni asosiy motivatorlar sifatida ta'kidlaydi, olimlarni inson xatti-harakatlarini boshqaradigan chuqurroq va murakkab motivatsiyalarni ko'rib chiqishga majbur qiladi. Uning hokimiyatga bo'lgan irodasi haqidagi kontseptsiyasi inson istaklari va intilishlarining murakkabligini ta'kidlab, nima to'g'ri yoki noto'g'riligini ta'kidlaydigan axloqiy va axloqiy asoslarni qayta ko'rib chiqishni rag'batlantiradi.

Jamiyat me'yorlaridan ustun bo'lgan va o'z qadriyatlari va hayot ma'nosini yaratuvchi shaxsni ifodalovchi Übermensch kontseptsiyasi bizni shaxsiy ozodlik, haqiqiylik va o'z-o'zini anglash mavzularini o'rganishga undaydi. Tanqidchilar potentsial noto'g'ri talqin qilish va axloqiy dilemmalar haqida tashvishlanishgan bo'lsa-da, Nitsshening Übermensch kontseptsiyasi psixologiyadagi ekzistensialistik va gumanistik yondashuvlar bilan rezonanslashishda davom etmoqda, ular shaxsiy vakolat, erkinlik va individual haqiqiylikka intilishni ta'kidlaydi.

Nitsshening psixologik qarashlari ham bizni falsafiy va psixologik tadqiqotda empirik dalillarning chegaralanishini ko'rib chiqishga undaydi. Uning g'oyalari empirik tasdiqlanmagan bo'lsa-da, ular inson tabiati haqidagi falsafiy munozaralar va mulohazalarni ilhomlantiradi va inson psixikasi haqidagi tushunchamizni shakllantirishda falsafiy izlanishning doimiy ahamiyatini eslatib turadi.

Bundan tashqari, Nitsshening an'anaviy axloqqa bo'lgan e'tirozi va yahudiy-xristian axloqini tanqid qilish zamonaviy olimlarni muqobil axloqiy asoslarni o'rganishga va diniy yoki ijtimoiy konventsionalardan tashqari axloqiy ma'no manbalarini tadqiq qilishga undaydi. Uning g'oyalari axloq asoslari va qadriyatlarning inson hayotidagi o'rni haqida munozaralarga yordam beradi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, Fridrix Nitsshening o'zining murakkabligi va ziddiyatli tabiati bilan ajralib turadigan psixologik qarashlari hozirgi zamon psixologiyasi va falsafasida dolzarb va ta'sirchanligicha qolmoqda. Ular olimlarni tanqidiy tahlil qilish, nozik talqin qilish va inson ruhiyati, axloqiy va haqiqiylikka intilishda doimiy izlanishlar bilan shug'ullanishga taklif qiladi. Nitsshening g'oyalari intellektual qiziqishni uyg'otishda davom etadi va odamlarni inson motivatsiyasi va o'ziga xosligining murakkabliklarini chuqurroq o'rganishga ilhomlantiradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Nietzsche, F. (1883-1885). «Thus Spoke Zarathustra.»

Nietzsche, F. (1887). «On the Genealogy of Morality.»

Nietzsche, F. (1889). «Twilight of the Idols.»

Kaufmann, W. (1968). «Nietzsche: Philosopher, Psychologist, Antichrist.» Princeton University Press.

Solomon, R. C., & Higgins, K. M. (Eds.). (1988). «Nietzsche's 'On the Genealogy of Morals': A Reader's Guide.» Bloomsbury Academic.

Nietzsche, F. (1873). «On Truth and Lies in a Nonmoral Sense.»